

Projektidé

Öppet verksamhetssystem för förskola och skola

Inom förskole- och skolverksamheten finns idag två helt dominerande verksamhetssystem. Dessa levereras från Tieto Enator respektive IST. I princip så har samtliga Sveriges kommuner valt något av dessa verksamhetssystem.

Verksamhetssystemen har över tid utvecklats och byggts på med nya applikationer, eller som leverantörerna själva vill kalla det, moduler. Utvecklingen har över tid kommit ifrån önskemål från oss i kommunerna. Statistikmoduler, personalmoduler, lärplattformar, e-tjänster med mera har över tid utvecklats och byggts på verksamhetssystemets bottenplatta.

Det har inte varit möjligt att köpa kompletterande applikationer/moduler från någon annan än dessa två leverantörer. Så i takt med att modulerna/applikationerna blivit fler har vi som kunder blivit allt mer inlåsta till en leverantör.

På marknaden har under senare år ett antal andra leverantörer tillkommit. Dessa har erbjudit konkurrerande produkter. Svaret på denna konkurrens har i första hand varit uppköp av dessa företag.

I andra hand har ett antal företag försökt att etablera sig med e-tjänster, lärplattformar eller andra till Tieto Enator och IST kompletterande/ konkurrerande produkter. I många fall har dessa produkter, både vad avser kvalitet och pris, visat sig vara bättre än motsvarande produkter från Tieto Enator och IST.

Ett allt större önskemål från allt fler kommuner om att Tieto Enators respektive ISTs produkter ska vara öppna, så att det är möjligt att koppla på andra och på marknaden existerande produkter, har mötts med stark ovilja från de bägge företagen. I dessa försök, bland annat med e-tjänst för barnomsorg via Sambruk, har de två leverantörerna svarat att det inte går av tekniska och affärsmässiga skäl.

Sambruk har, via projekt e-tjänst barnomsorg, lyckat få IST och Tieto Enator att definiera vad som krävs för att deras nya **e-tjänster** ska kunna kopplas ihop (för att kunna skicka data in respektive ut ur systemet) med andra system. Jämfört med en el-kontakt kan detta beskrivas som att IST och Tieto Enator erbjuder oss en hankontakt.

Att de erbjuder oss en hankontakt är i sig positivt och kan ses som ett första steg mot öppenhet. Han-kontakten innebär dock inte att de tillåter att andra aktörer får kopplas ihop med deras grundsystem. Om vi ser ISTs och Tieto Enators grundsystem som en hon-kontakt

kan vi sorgligt nog konstatera att vi ännu är lika låsta till dessa två leverantörer.

För att komma ur denna inlåsning har flera kommuner försökt bygga egna system med hjälp av lokala IT-företag. Hit hör Nacka, Örebro och Malmö för att nämna några. Marknadens reaktion på detta har varit uppköp av de lokala IT-företagen. I ett av fallen har det lokala IT-företagets förmåga till utveckling upplevs som för låg av kommunen som då går tillbaka till någon av de två stora leverantörerna.

Vi inom Sambruk är övertygade om att vi i kommunerna måste ta oss ur de två aktörernas allt större inlåsning av oss. Om vi inte tar oss ur detta grepp kan de två företagen, utan särskilt intresse för utveckling, ta näst intill hur höga priser som helst av oss. Vidare har vi ingen möjlighet att kunna ta in andra produkter på marknaden som bättre passa våra kunders behov.

För att ta oss ur detta grepp, menar vi i Sambruk, behöver vi få IST och Tieto Enator att definiera hon-kontakten för oss. Om vi får denna definition har vi möjlighet att kunna använda även andra företags produkter i vårt skolsystem, utan att behöva byta ”bottenplattan”. Vi blir inte beroende av egen utveckling via lokala IT-företag och behöver inte byta ut de delar vi trivs med i nuvarande system.

För att uppnå detta behöver vi gå samman ett antal kommuner för att tillsammans kunna ställa dess krav på IST och Tieto Enator. En ensam kommun är inte särskilt stark gentemot dessa leverantörer men tillsammans kan vi uppnå en nödvändig förändring. Vårt projekt e-tjänst för barnomsorg i Sambruks regi gav oss han-kontakten. Ett nytt projekt kommer att ge oss hon-kontakten och därmed en reell möjlighet för oss att bättre stimulera utveckling och kunna erbjuda våra kunder de bästa produkterna.

Peter Dacke
Botkyrka kommun
peter.dacke@botkyrka.se
Tfn 070-889 91 22